

Fotoğraflar: Kemal Özer

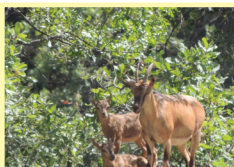
MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı

24 - 25 Eylül 2019

Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

www.munzurjeopark.org

MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı
24 - 25 Eylül 2019
Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

Çalıştaya Çağrı

İnsanoğlunun son 200.000 yıllık yaşam serüvenine bakıldığında, doğa kullanma anlayışında sürekli değişiklikler yaşandığı görülmüştür. Özellikle son üç yüz yıllık süreçte, sanayi toplumundan, endüstri toplumuna ve oradan günümüzdeki bilgi toplumuna geçiş süreçlerinde doğa kullanma anlayışında önemli değişiklikler meydana gelmiştir.

Bu dönemde endüstride yaşanan yoğunlaşma, enerji ve hammaddeye olan talebi artırmıştır, üreticiler ve sanayiciler ekonomik değer taşıdığını düşündükleri her şeyi sorumsuzca kullanmaya başlamışlardır. Hammadde ve enerji kaynakları ile bu kaynakların bulunduğu bölgeler stratejik olarak tanımlanmış ve bu kaynakları denetim altında tutmak, sadece şirketler için bir rekabet konusu olmakla kalmamış aynı zamanda devlet egemenliğinin belirtisi haline gelmiştir.

Endüstriyel kapitalizmin gelişmesiyle ticari faaliyetler ikinci plana düşerken üretim faaliyetlerinin insan - doğa ilişkisinde neden olduğu asimetri; **“kaynakları”** kullanmak (*sömürmek*) ve tüketmek, üretim atıklarını doğaya bırakarak onu kirletmek, faunayı ve florayı değiştirmek şeklinde kendini göstermiştir. Bu asimetri irdelendiğinde; doğal varlıkları üretimin bir ögesi (*kaynak*) olarak gören, onlara üretim sürecine olan katkıları oranında değer veren ve onların varlık değerini piyasa değeri üzerinden değerlendiren kar merkezli bir anlayış ortaya çıkmıştır.

Bu kapitalist dünya görüşü içinde ekolojik varlıkların rolü, insanların bir dizi ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak ve üretim girdisi olarak sanayiye kaynaklık etmek olarak görülmüştür. Bu bakımdan sanayi devrimi ve kapitalist ekonomik sistem, insanlığın geleneksel doğa görüşünde köklü bir değişime neden olarak ekolojik varlıkları araçsal bir değere indirgemiş ve piyasada alınıp satılabilen bir **“meta”** haline getirmiştir. Bu durum ekolojik varlıkların birer üretim faktörü olarak görülmesi çerçevesinde bir **“kaynak”** deposu olarak algılanmasına neden olmuştur.

Tüm canlıların eşit yaşam haklarına sahip olduğunu savunan **“biyosferik eşitlikçilik”**, **“derin ekoloji”**nin temel felsefesini oluşturmaktadır. Buna göre; **“tüm yaşayan varlıklar diğerlerine olan faydalarından bağımsız olarak bir öneme ve haklara sahiptirler.”**

Biyosferik eşitlikçilik bakış açısıyla değişen doğa kullanma anlayışı sonucunda, ender bulunan, bir kez tüketildiğinde yerine konulması imkansız olan jeolojik, jeomorfolojik, karstik, paleontolojik, tektonik, ekolojik olarak bölgelerin içerdiği flora ve fauna baz alınarak bazı bölgeler; **“milli park”**, **“tabiat parkı”**, **“jeopark”** gibi kavram ve statüler ile koruma altına alınmış, bu alanların hem korunarak gelecek nesillere aktarılması, hem de **“jeoturizm”** ya da **“doğa turizmi”** yoluyla insanlığın hizmetine sunulması yerel kalkınmanın desteklenmesi sağlanmıştır. Bu amaçla Birleşmiş Milletler UNESCO tarafından geliştirilen sistematik yaklaşımla jeoparkların kurularak geliştirilmesi çalışmaları özellikle 1990'lı yılların ikinci yarısından sonra hız kazanmıştır.

MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı

24 - 25 Eylül 2019

Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

Munzur Vadisi içerdiği flora ve fauna nedeniyle 1971 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile “*Milli Park*” ilan edilmiştir. Milli park çevresinde yer alan jeolojik, jeomorfolojik, tektonik, karstik alanların da Milli park sınırları içine ilave edilerek Munzur Vadisi'nin karma statüde jeopark ilan edilmesi çalışmaları TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından 2015 yılında başlatılmıştır. Munzur Vadisi içerdiği eşsiz nitelikteki flora ve faunanın yanında; Ovacık Fay Zonu, 20'yi aşkın buzul gölü, buzul vadileri, genç buzul çökelleri, ülkemizin en büyük karstik boşalımı olan Munzur gözeleri, vadi içerisinde yer alan Halvori gözeleri, çok sayıda henüz tescili yapılmamış mağara ile ve kanyon vadileriyle adeta bir jeoloji laboratuvarı niteliğindedir. Zengin fauna ve florası ile birlikte bu eşsiz jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlar Munzur Vadisi'ni daha bir ilgi odağı haline getirmiştir.

Munzur Vadisi'nin sahip olduğu tüm bu varlıkların tespit edilerek rapor edilmesi, tescil edilerek koruma statüsüne alınması ve UNESCO Global Jeopark kriterleri çerçevesinde gerekli girişimlerde bulunulması özel bir önem arzeder hale gelmiştir. Bu kapsamda, vadinin Avrupa Jeopark Ağı ile UNESCO Jeopark Ağı içine alınarak insanlığın ortak değeri haline getirilmesi ve jeoturizm yoluyla insanlığın kullanımına sunulması yerel kalkınmaya destek sağlaması temel hedeflerimizden biri durumundadır.

Yine, gerek Munzur Gözeleri, gerekse vadi içerisindeki yer alan çok sayıda “*ziyaret ve ören yeri*” bölge insanının kültürel yaşam felsefesinin bir parçası haline gelmiş bulunmaktadır. Bu çerçeveden bakıldığında; Munzur Gözeleri, Munzur Suyu Vadisi ve vadi içerisinde yer alan çok sayıda ziyaret ve ören yeri bölgede yaşayan insanlarımız için kutsal niteliktedir. Bu niteliğin geliştirilmesi amacıyla Yeni Zelanda'da Whanganui Nehri veya Hindistan'da Ganj Nehri gibi “*canlı varlık statüsüne*” alınarak, bu alanın korunması ve gelecek nesillere aktarılması gerektiği de üzerinde durulması gereken diğer bir konuyu oluşturmaktadır.

Bu Çalıştayı; Munzur Vadisi ve çevresinin jeolojik, jeomorfolojik özellikleri ve zengin flora ve faunası ile birlikte, bölge insanının Munzur Gözeleri ve vadisine atfettiği kutsiyet değerleri de dikkate alınarak bölgenin jeopark statüsüne alınarak korunmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına vesile olacağını düşünüyoruz.

Önemli bir amaca hizmet edeceğini düşündüğümüz Çalıştayı sizlerin ve konuya ilgi duyan tüm kesimlerin katkı ve katılımları ile önemli sonuçlar üreteceğine inanıyoruz.

Bu etkinliğin düzenlenmesine destek veren JEMİRKO, Jeopark Belediyeler Birliği, Kula-Salihli Jeoparkı, Hozat, Nazımiye, Ovacık, Pertek, Pülümür Belediyeleri, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Tunceli Barosu, Tunceli Esnaf ve Sanatkârlar Odası ve Tunceli Ticaret ve Sanayi Odası'na teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Hüseyin Alan

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

M. Fatih Maçoğlu

Tunceli Belediye Başkanı

MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı
24 - 25 Eylül 2019
Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

PROGRAM

1. GÜN (24.09.2019)

8.30-9.00	KAYIT
9.00-10.00	AÇILIŞ
10.00-10.30	JEOPARK VE JEOTURİZM ÇAĞRISI Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI (Ankara Üniversitesi)
10.30-11.00	ARA
11.00-11.30	KORUNAN ALANLARIN YEREL KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ Prof. Dr. Ercan AKSOY (Fırat Üniversitesi)
11.30-12.00	UNESCO JEOPARK KRİTERLERİ Prof. Dr. Nazire ÖZGEN ERDEM (Cumhuriyet Ün.)
12.00-12.30	KULA-SALİHLİ JEOPARKI Prof. Dr. Tuncer DEMİR & Yiğit KARAKUZU
12.30-13.30	YEMEK ARASI
13.30-14.00	MUNZUR VADİSİNİN JEOPARK POTANSİYELİ Dr. Zeynel ÇILGIN (Munzur Üniversitesi)
14.00-14.30	MUNZUR VADİSİNİN BİTKİ ÇEŞİTLİLİĞİ (FLORA) Dr. Ahmet DOĞAN (Marmara Üniversitesi)
14.30-15.00	TUNCELİ'NİN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL VARLIKLARI VE JEOPARK İÇİNDEKİ YERİ Hüseyin ALAN (TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası)
15.00-15.30	MUNZUR GÖZELERİ VE ÇEVRESİNİN PEYZAJ TASARIMI Prof. Dr. Halim PERÇİN (TMMOB Peyzaj Mimarları Odası)
15.30-16.00	ARA
16.00-16.30	JEOPARK ALANLARININ EĞİTİM TURİZMİ POTANSİYELİ Prof. Dr. Erdin BOZKURT (ODTÜ)
16.30-17.00	MUNZUR VADİSİ JEOPARK PROJESİ; YOL HARİTASI VE BEKLENTİLER Düzgün ESİNA (TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası)
17.00-18.30	MUNZUR VADİSİ JEOPARKI PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
19.00	AKŞAM YEMEĞİ

MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı
24 - 25 Eylül 2019
Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

2. GÜN (25.09.2019)

TEKNİK GEZİ

9.00 BELEDİYE ÖNÜNDE BULUŞMA

9.30 MUNZUR VADİSİNE HAREKET

ZİYARET EDİLECEK LOKASYONLAR

- 1- DİKİLİTAŞ
(ZİYARET YERİNİN GÖRÜLMESİ VE MUHTEMEL BOTANİK PARK ALANI)
- 2- ANA FATMA
(ZİPLİNE VE DİNLENME TESİSLERİ İLE DOĞAL MİNERALLİ SUYU)
- 3- HALVORİ GÖZELERİ
(HALVORİ MAĞARASI VE KARSTİK BOŞALIM ALANININ GÖRÜLMESİ VE YABAN HAYATI GÖZLEM İSTASYONU)
- 4- MUNZUR VADİSİ KANYONU VE DOĞA FOTOĞRAFI ÇEKİM ALANI
- 5- LEŞ DERESİ KANYONU
- 6- TORNOVA FAY SIRTİ
- 7- OVACIK PUL-APART HAVZASI

12.00 - 13.00 ÖĞLE YEMEĞİ (OVACIK TURİSTİK OTEL)

- 8- MUNZUR GÖZELERİ KARSTİK BOŞALIM ALANI
- 9- EĞRİPİNAR GENÇ BUZUL ÇÖKELLERİ
- 10- OVACIK KAYAK PİSTİ
- 11- OVACIK FAY ZONU VE BUZUL KANYONU

MUNZUR'U KEŞFET, KORU!

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı
24 - 25 Eylül 2019
Tunceli Belediyesi Konferans Salonu

SEN DE DESTEK OL!

Munzur Vadisi içerdiği eşsiz nitelikteki flora ve faunanın yanında; Ovacık Fay Zonu, 20'yi aşkın buzul gölü, buzul vadileri, genç buzul çökelleri, ülkemizin en büyük karstik boşalımı olan Munzur Gözeleri, vadi içerisinde yer alan Halvori Gözeleri, henüz tescili yapılmamış çok sayıda mağara ve kanyon vadiler ile bölge insanı için kutsiyet değeri içeren çok sayıdaki ziyaret ve ören yerinin korunarak gelecek nesillere aktarılması, UNESCO Global Jeopark kriterleri çerçevesinde gerekli çalışmaların yapılarak Avrupa Jeopark Ağı ile UNESCO Global Jeopark Ağı içine alınması ve insanlığın ortak değeri haline getirilmesi için yapılacak çalışmalara sende destek ol.

Tunceli Belediyesi Destek Hesabı

ZİRAAT BANKASI TUNCELİ MERKEZ ŞUBESİ
TR30 0001 0002 9825 8311 2850 47

Pertek Belediyesi Destek Hesabı

ZİRAAT BANKASI PERTEK ŞUBESİ
TR12 0001 0002 9805 5421 8550 07

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Destek Hesabı

İŞ BANKASI YENİŞEHİR ŞUBESİ
TR06 0006 4000 0014 2185 6433 30

Destekleyen Kuruluşlar

Munzur Vadisi'nin
Jeopark Potansiyeli ve Jeoturizm
Çalıştayı

İLETİŐİM

0428 212 13 27

www.munzurjeopark.org

bilgi@munzurjeopark.org

MunzurJeopark

MJeopark

munzurjeopark

